

Шочмо эл, порылык да чын верч!

Будь готов!

10-шо (3606) №,
2023 ий 10 март,
кугарня.

Мде лий

0+

1933 ий 1 февраль годсек лектеш.

Кече гай кўлат, АВ АЙ!

Фотом еш архив гыч налме.

8 Март –
Ўдырамаш-
влакын
тўнйамбал
кечышт.

мартыште, ик эн сўрал пайремым, Ўдырамаш-влакын тўнйамбал кечыштым, пайремлена. Кў тыгай ўдырамаш? Тиде шыма, поро кумылан ава, кока, кова, эмлызе, сўретче, суксо, герой... Кече мучко ик минутымат яра шинчаш огеш ярсе. Кузе чыла шукта? Ораш веле кодеш. Тамле сийым ямдыла, сурткўргым эрыкта, вургемым мушкеш, волькым ашна, икшывым йочасадыш я школыш ужата, вашлиеш, урокым ышташ полша,

Шошо – пўртўс помы жалтме, илыш тўзланyme пагыт. Лач тыгай жапыште,

ўдыржў я эргыже верч йўдшў-кечыже тургыжлана. Мынар сомыл ўдырамашын вачышкыже возеш?!

Тыгак ойлаш лиш Советский район Ораш селаште илыше самырык ава К.М.Репина нерген. Репинмыт ешыште (снимкыште) 8 Март – ик эн йўратыме пайрем. Икшыве-влак кочашт дене пырля аваштым да коваштым, Зоя Геннадьевнам, саламлаш ончылгоч ямдылалтыныт. Лишыл еныштлан тауштен, нуным йўратен да пагален, гармонь почеш сылне мари мурым йонгалтареныт.

Умбагыже 4-ше лаштыкыште лудса.

Геройым моктен возеныт

«Без срока давности» все-российский сочинений конкурсын республикысе йыжынжым иктешленит. Таңасымашке 1337 тунемше ден студент ушненыт. Нунын пашашт-влак Кугу Ачамланде сарыште подвигым ыштыше коча ден кугезе коча-шамычым шарнымылан пӧлеклалтше лийыныт. 3-шо номеран Медведево школын тунемшыже Ренат Абросимов (5-ше кл.) (снимкыште), Волжск олесе 6-шо номеран школ гыч Илья Беседин (9-ше кл.), Йошкар-Оласе 15-ше номеран школ гыч Евгения Ласточкина (11-ше кл.) сеньшыш лектыныт. Ёдыр-рвезе-влак конкурсын финалыштыже танасаш тӱналыт.

Фотом шкет архив Тӱн нӧлме

– Ойлымашемын тӱн геройжо – Витя. Мый тудым шонен луктынам. Сеньшыш лектам маным, мучаш марте ӱшанenam. Финалыште таӱсаш – кугу чап, – оила Ренат.

Х.АЛЕКСАНДРОВА ямдылен.

Чыла пала

Авам Ирина Александровна – эн лишыл айдеме. Кидше эн шокшо, пушкыдо, шинча-ончалтышыже эн поро, волгыдо. Яра жапыште книгам лудаш йӧрата. Тыге чучеш, пуйто тудо чыла пала. Авай, пенгыде тазалыкым, чон ласкалыкым да пиалым тыланем.

Дима ОГУРЦОВ.
Волжский, Сотнур.

Эн сай

Мыйын авам, Аня, эн сай. Тудо кокла капкылан, шем шинчан мотор ӱдырамаш. Авам тамле когылым, тортым кӱэштеш. Мыят тудлан полшем. Аваем чот йӧратем. Лий эре мотор, весела, кужу ӱмыран. 8 Март дене саламлем.

Кира СЕМЯНОВА.
Медведево, Руэм.

Унам вашлийше вер

Н.ТОКТАРОВА фотого.

«Ямде лий» газетын лӱмгече идалыкшылан да Шочмо марий йылмын тӱнямбал кечыжлан пӧлеклалтше вашлиймаш Звенигово район Красногорский посёлкысо книгагудышто эртаралтын (снимкыште). Тушто ме, йоча газет редакцийын пашаенже-влак, уна лийынна. Посёлкысо 2-шо номеран школын тунемшыже, «Теремок» йочасадын ньогаже-влак усталыкышт дене куандареныт. «Мушмарий сескем» клубын енге-шамыч дене шочмо марий йылмын куатше нерген мутланенна. Книгагудым вуйлатыше А.А.Семёновалан пайдале вашлиймашым эртарымыжлан кугу таум ойлена.

Л.НИКОЛАЕВА.

Российысе увер

14 ияш деч кугурак ийготан самырык ег-влакым «Книга будущего» тӱнямбал конкурсышко ушнаш ӱжыт. Книгалан пӧлеклалтше социальный рекламе, акций да моло дене кылдалтше проектым возыман. Тӱрыс увер – bookunion.ru сайтыште.

10-35 ияш йоча ден самырык ег-влак, «Идеи, преображающие города» всероссийский усталык конкурсышто мастарлыкдам тергыза. Оласе паркым, уремym, модыш площадкым саемдыме шотышто пашам возыза да **25 апрель марте** колтыза.

Чуваш Республикыште «МедиаВзлёт» регион-влак кокласе конкурс эртаралтеш. **9-17 ияш** самырык журналист-влак, тӱшка коллектив, школысо медиацентр, теле-студий да молат ушнен кертыт. Йодмашым **16 март марте** пуйман.

Марий Элысе увер

«Кугу Какшан» заповедник **30 ияш** лӱмгечыжлан пӧлеклалтше акцияым увертарен. Кеч-могай паша 30 цифр дене кылдалтше лийшаш. Мутлан, 30 шомакан саламлымашым возыман, 30 фотом ыштыман да ятыр молым. Соцкыллаште **#БольшойКокшаге_30** хэштегым шынден палдарыман.

Волжск лицейын тунемшыже **Дарья Бондаренко** да 3-шо номеран Звенигово школ гыч **Данила Морозов** «Школьная Лига Лекторов» всероссийский конкурсын кокымшо онлайн-йыжынгыштыже сеньшыш лектыныт.

23-26 мартыште Йошкар-Олаште «Михаил Мурашко йолташыже-влакым ӱжеш» тӱнямбал конкурс-фестиваль эртаралтеш. Тушко куштышо ансамбль ден посна ег-влак ушнат. Тӱрыс увер – rnmc-rme.ru сайтыште.

Театрыш еш дене вашкышт

Республикысе курчак театрыште «Семейные вечера» шкешотан фестиваль эртаралтын. Тудо Марий Эл Республикын калык артистше Эльвира Лисицынан да режиссёр, художник-постановщик, Марий Эл Республикысе сымыктышын сулло пашаенже Татьяна Батракован театрыште пашам ыштымаштан 35 ий теммылан пӧлеклалтын. Ты фестивальын ойыртэмже нерген Э.Лисицына дене мутланьшна.

Фотом театрын архивше гыч налме.

Снимкыште: Э.Лисицына ден М.Фёдорова – «Про лося» спектакль годым.

– Эльвира Семёновна, фестивалым молан тыге лӱмденда? Тудын тӱн шонымашыже могай?

– Спектакль-влакым кастене ончыктенна. Ача-ава-влакын паша кечышт мучашпалтмеке, икшывыштым йочасад, школ гыч налын, мемнан деке толашышт йӧнан лийже маньын, тыге кутырен келшенна. Тӱн шонымашлан еш дене жапым онайын да пайдалын эртарымашым шотлена. Спектакльла гыч коча-кова, ача-ава-шамыч моткоч йывыртыше лектыныт. Нуно йомак мучко икшывыштын, уныкаштын куанымаштым,

тургыжланымаштым эскереныт.

– Те йомаклаште коктын а кумытын веле модында. Тынар геройын образшым почаш кугу мастарлык кӱлеш.

– Ик спектакльште, мутлан, латик герой уло. Коктын модаш куштылго огыл, но мыланем ик роль гыч весыш куснаш онай лийын. Теве пырысым модат, теве колям, теве ковам...

– Могай йомак-влакым ончыктенда?

– «Про лося», «Крошка Енот», «Умка», «Кошкин дом», «Вот какой рассеянный с улицы Бассейной!», «Колыбельная» спектакль-влакым калык ончыко луктынна. Шуко йомакшым йоча-влак палат, шонем. «Про лося» спектакль пеш онай. Шордын чодыраште кудалыштымж годым тӱкышкыжӧ тӱрлӧ янлык шинчеш. Эсогыл Маска шкаланже верым муэш. Мучаште Шордо ойла: «Мый каласаш йӧршыш монденам. Таче чыла шордо тӱкыжым кудалта». А тушто мо гына уке?! Шиште, Корак, Энгыремыш да молат. Нуно икмыняр пӧлеман пачерым чонен шуктеныт.

– Тыгай фестиваль ончыкыжымат эртаралташ тӱнгалеш?

– Нине спектакль-влак дене вес олаш каяш темленыт. Коккум еган спектакль дене гастрольышкат лекташ куштылгырак. Тыгаяк фестивалым эше ик гана эртараш кумыл уло. Йоча, ача-ава, коча-кова-влакым пагален уӱжына.

Х.АЛЕКСАНДРОВА мутланен.

Онай модыш

Школышто эртарыме «Зарнице» модыш йоча-влаклан пеш келшен. Ме лаке гоч тӧрштылынна, компас полшымо дене ази-мутым паленна, миным кычалынна, ик сергыч весыш йоча-влакым вончыктаренна, лӱйкаленна, жест полшымо дене уверым пален налынна, икымше полшышым пуэнна. Кокымшо ужаш спортзалыште эртаралтын. Мыланна, 5-ше классын командыжлан, чыла у лийын. Вес ийлан чот ямдылалташ шонена.

Даниил ИВАНОВ.

Морко, Зеленогорский.

Ачан кечыжлан – проект

Медведево район Сенькан школ пеленысе «Кече» йочасадыште проект конкурс эртаралтын. Тушто кок-кум ияш икшыве-влак тагасеныт. «Пыл» группыш коштшо-влак ушненыт (снимкыште). 23 февраль, Шочмо элым аралышын кечыже, нерген ньога-влак эше сайын огыт пале. Ты темым кӱлешанлан шотлен, мый, воспитатель Н.Ю.Пехметова, йоча да ача-ава-влак «Ачамын кечыже!»

проектым возенна. Икшыве-шамыч пашаштым араленыт. Салтакын вургемже, таза лияш кӱлмӧ нерген каласкаленыт. Вара сӱрет, пластилин, леги-конструктор полшымо дене мастарлыкштым ончыктеныт. Пырдыжгазетым тӱшкан ямдыленыт. Военный профессиян ава дене вашлиймаш лийын. Проектна ньога-шамычын чонышкышт патриот шӱлышым шынгарен маньын ушанена.

М.Г.ФЕДОРОВЫХ.

Фотом йочасадын архивше гыч налме.

*Тўналтышыже –
1-ше лаштыкыште.*

Ожно ик суртышто кум тукым пырля илен: кочакова, ача-ава, йоча-влак. Репинмыт ешыштат – тыгак. Кеч-могай пашам тўшкан, икте-весе дене кагашен ыштат, пайремым пырля пайремлат. Коча-кова-влак самырык ешлан ик эн тўн энгертыш улыт. Нунын мунло шомакышт, поро ой-кагашышт моткоч шерге.

Кочашт Алексей Степанович – сулен налме канышыште. Самырыкше годым «Броненосец «Потёмкин» колхозышто инженер-механиклан ыштен. Кызыт сурт сомылкам тўрлатылаш полша, ушкал ден кроликым ашнат. Ковашт Йошкар-

Кече гай кўлат, АВАЙ!

Олаште «Труженица» фабрикыште ургызылан ыштен, вара – фермыште дояркылан. Тудо ешыште кажнылан марий тувырым урген чиктен. Ачашт Александр Алексеевич – тракторист-машинист. Икшыве-влак дене жапым пайдалын да онгайын эртараш кумылан. Авашт Кристина Михайловна Ёрша школышто поварлан ышта.

– Авана эн мотор, эн поро. Тудын кеч-могай сийже тамле, кочкын шерет ок тем. Лишыл ефнам сай отметке дене куандарена, сурт сомылкам ышташ полшена, – ойлат эрге-влак.

Настя СОЛОВЬЕВАН сўретше.
У Торъял, Токтарсола.

Даниил Ёрша школын нылымше классыштыже тунемеш, Андрей – шымшыште. Коктынат спортлан шўман улыт. Школышто шукерте огыл эртаралтше ече дене тагасымаште шке тагашышт-влак коклаште сенышыш лектыныт. Кенезым футболла модаш йўратат. Яра жапыште газетышке изирак заметкым возат, сўретлат. Тидлан марий йылмым да ИЗО-м тунуктышо Р.Г.Антропова кумыланда. Кум ияш Злата шўжарышт йочасадыш коштеш. Кастене кумытын пырля модаш йўратат.

– Икшывына-влак лемнан пояныкна улыт. Нуно пиалан, таза кушкышт манын тыршена. Жап ончыко «куржеш». Йоча-шамычын шинчаончалтышышт, ылышым умылымашышт вашталтыт. Садлан ава ылыш дене тўр ошкылшаш. Ожнысо пайрем да йўла дене палдарышаш, – ойла Кристина Михайловна.

Тек тыгай еш-влак шукурлак лийыт!

Х.АЛЕКСАНДРОВА.

Кок суксо

Шолаште – ик падыраш, Пурлаште – вес падыраш. Нуным мо уша вара, Те каласен кертыда?

Ончалат гын, ик чурий, Палашат йўршеш ок лий. – Тиде шольо я ака? – Йодо мый дечем кока.

Изи чукай да сай ава, А шинчашт – яндар кава. Коктын шырғыжал ончат, Суксыла мылам кончат.

Всеволод КУЗНЕЦОВ.

Кужэгер, Шўдымарий.

Авалан серыш

Авай, мый тыйым моткоч йўратем. Тый кузерак илет, пашат кузе кая? Авай, толметым моткоч вучем. Тунам шуко жап пырля лийын кертына. Тыйым ойгандараш огыл манын, сайын тунемам. Тыйын шўм-чон шокшетым эре шижам, мыланем полшыметлан таум ойлем. Шошо пагытын эн сўрал пайремже дене саламлем.

Никита НОРКИН.

Шернур, Лажъял.

Кокай

Поро, мотор.

Пукша, полша, тунукта.

Тудын дене кугешнем.

Родем.

Виталий СОКОЛОВ.

Морко, Эгерсола.

Пиалан лий

Аваем, тый ош тўняшке Мыйым телым конденат. Он пелен шыман ондалын, «Пиалан лий», – манынат. Ий гыч ийыш вийым налын Кушкым мые, пенгыдем. Куржталам мардеж гай талын, «Визытаным» вел кондем. Тиде сылне, чевер кечын Пайремет ден саламлем. Ондалам мый тыйым

шокшын,

«Пиалан лий», – пелештем.

Регина ГРИГОРЬЕВА.

2-шо номеран Морко школ.

Куанен вучем

Мыйын эн лишыл да шергакан айдемем – авам Надежда Николаевна. Тудо Моско олаште пашам ышта. Кайымекыже, мыланем моткоч йокрок. Кажне гана толмыжым шўм вургыж вучем, пўлекым ямдылем. Авам могай гына чесым ок ямдылкале?! Тудын ыштыме подкогылыжым кочкын шерет ок тем.

Денис КУТУЗОВ.

Морко, Волаксола.

Сенъямашым лишемдаш полша

Ковам Нина Ивановна Владимирова (снимкыште) Морко район Нуръялеш шочын-кушкын. Тудо 72 ияш. Шым икшывылан ош тўням пөлеклен. Колхоз пашаште тыршен, депутатын сомылжым шуктен, коммунист лийын. Пашам сайын ыштымыжлан медальым кучыктеныт. Кызыт сулен налме канышыште гынат, яра ок шинче. Сенъямашым лишемдаш полша: мобилизоватлыме-влаклан носким, пижым пидеш. Ме, уныкаже-влак, тудын дене пеш кугешнена.

фотом еш архив гыч налме

Валерия ТОЛСТУХИНА.

1-ше номеран Морко школ.

Тыматле да пашаче

Кованан лўмжō – Софья. Тудо тыматле да пашаче. Кована тамле кочкышым ямдылаш мастар. Тутло когыльо, мелна дене мемнам чўчыкыдын сийла. Каныш кечын Софья ковай дене чодыраш кошташ йōратена. Сылне пўртўсыштō чон кана. Ковайым пайрем дене саламлена.

**Аня ден Настя
КОНДРАТЬЕВАМЫТ.
Звенигово, Шолэнгер.**

Авам Татьяна Őрша селасе кевытыште пашам ышта. Пайремлан аваланна тортым, открытым пөлекленна.
**Никита ХАЛТУРИН.
Советский, Őрша.
Авторын сўретше.**

Мутет эл гай

Авай, улат тый мыланем
Тўняште тўн аралтышем.
Чон ойгым, поро куанем
Тылат вел йыштак каласем.

Кунам лиеш мылам йокрок,
Онет пелен тый ондалат.
Да тыйын уло сай шомак,
Эм гай мутет чылан палат.

Лий, авай,
пелен тый курым мучко,
Пөлекле чон шокшетым
чылалан.
Эрталышт ик ий,
кумыт, лучко,
Авай, улат тый мōр гай
ал алан.

**«Марий сылнымут садвечыште»
кружокын енге-влак.
Морко, Шўргыял.**

Аваем

Мый авамым йōратем,
Моткоч тудым пагалем.
Авам поро кумылан,
Пешак пушкыдо чонан.

Кўлеш годым чамана,
Сай пашалан моткалта.
Ласка мутым пелешта,
Шыман вуй гыч ниалта.

**Настя КОШПАЕВА.
Кужэнгер, Топкавлак.**

Эн мотор

Авам Рая эн сай да мотор.
Тудо пашашке эрдене эрак
кая. Тушеч нойышо пōрты-
леш, садлан авамлан керг-
мем семын полшаш тыршем.
Кастене вольыкым ончаш,
кочкаш шолташ полшем.
Урокым ыштен пытарымеке,
кином пырля ончена. Ме
изам-влак дене лишыл
еннам йōратена, пагалена
да чаманена. Тек тудо таза
да пиалан лиеш.

**Анжилина ЧУЛКОВА.
У Торъял, Кузнеч.**

Пырля канена

Авамын лўмжō – Надя.
Тудо йочасадыште пашам
ышта. Мый авамым йōратем,
пашалан полшем. Пōртым
эрыктем, кўмыж-совлам
мушкам. Яра жапым ме
пырля эртарена. Книгам
пырля лудаш моткоч келша.

**Ника СЕМѐНОВА.
Параньга, Матародо.**

Лий пеленем

Кō эн поро? Кō эн шыма? Тиде ава. Эн лишыл егем шко-
лышто арулыкым эскерышылан пашам ышта. Паша гыч тол-
машешыже шўрым шолтен, пōртым эрыктен ямдылем. Авам
дене пырля кўмыж-совлам мушкына, яндар вургемым
шымартен тодышт оптена. Тудым сай отметке дене куандар-
раш тыршем. Каласынем: «Авай, эре пеленем лий!»

Морко, Арын.

Лиза ЯКОВЛЕВА.

Пеледыш лўман

Авам пеледыш лўман – Роза. Ты лўм тудлан мот-
коч келшен толеш. Тыгаяк мотор, шыма. Авамын
яра жапше укеат, манаш лиеш. Эр кынелын коч-
каш ямдыла, школыш ужата. Вара кевытыш сатум
ужалаш вашка. Школ деч вара аваемлан полшаш
эреак тыршем. Пашам пытарымеке, пырля каналташ
йōратена. Мый книгам лудам, тудо кидпашам ышта.

Морко, Кожлаер.

Дима СМОРНОВ.

Кече ден Тылзе

Ош тўняште Кече ден Тылзе пеш келшен иленит. Икана Кече йолташыжлан ойлен:

– Мый тый дечет талырак улам.
– Тидын нерген кушеч пален нальыч?
Тыланет тыгайым кө ойлен? – йодын Тылзе.

– Мый шке умылышым, – Кече вашештен.
Тылзе Кечылан шыдешкен. Икмыняр жап нуно вашлийын огытыл.
Кечат шке семынже тургыжланен коштын. Ик кечын Тылзе йолташыж деке толын да тыгай ойым ыштен:

– Лишыл йолташем, айда вийнам терген ончена. Тунам кө талырак улмым пален налына.

Түрлө семын тағасенит, но ны тидыже, ны тудыжо икте-весыштым ончылтен кертын огытыл, иктөр лийыныт. Тиддеч вара нуно утларак келшаш тўғалыныт. Но мландымбалне озаланыме жапым рашемденит: Тылзе йўдым орола, Кече – кечывалым оза.

Ангелина ЩЕРБАКОВА.

Кужэгер, Топкавлук.

Куткын ушан ойжо

Чодыраште Кутко илен. Туштак, кожерыште, Колян суртшо лийын. Южгунам нуно вашлийыныт да түрлө нерген кутыренит.

– Тентгече мыйым теветеве пырыс куча. Ыш керт, ондалышым, – чытырен-чытырен ойла Коля.

– Молан кучынеже улмаш? – орын Кутко.

– Ёмбалым кочмемлан.

– Тудыжо тамле мо?

– Ой-й, тамле-е-е, йылметым нелат, – түрвыжө йыр нулен-нулен вашешта Коля.

– Ёмбалже кушто?

– Нөрөпыште.

– Нөрөпше кушто?

– Ялыште, кудывечыште. Ала тыят авызлынет?
– Тушко кошташ жапем уке. Йўдшө-кечыже пашам ыштем. Тыят пўжвўдетым йоктаре. Вара ялышке каяш от ярсе, пырысат ок кучо. Шке кычалын мумо, ямдылыме кочкышет вара ёмбалла чучеш, – тунуктен ойла Кутко.

Никита ВАСИЛЬЕВ.

Морко, Коркатово.

Юзо арвер

Мичу школ гыч толын пурышат, аваже шочмо кечыжлан пөлекым кучыктыш. «Кастене ўстелтөрыштө почат», – мане ава. Мо гын тушто?

Эрге йылгыжше кагазан изи гына коробкам кидыштыже пёрдыктылеш. Кас марте ыш чыте – почо. Кидышкыже сото телефоным нале. А куанже мыняре!

– Авай, нелеш ит нал, мый коробкам почым, – пелештыш Мичу.

– Шыч чыте аман, – шыргыжале аваже. – Ну, йөра, шарне, Мичу: тиде телефон юзо виян. Тудым кечыште кок шагат веле кучылташ лиеш. Шукырак модын шинчет гын, телефон йөрталтеш.

– Ачай, авай, тау! Мый куржам, йолташем-влак-лан ончыктем. Тудын юзо вийже дене палдарем.

Н.ТОКТАРОВА.

Чодыра илыш

Гўжлен шогышо чодыраште Маскаиге илен. Тудо изиж годымак ача-ава деч посна кодын. Сандене чодыра илышым шымлаш, янлык, кайык-влак дене палыме лияш шкаланже логалын. Икана Маскаиге Рывыжым вашлийын.

– Тый кө улат? – лўдде йодын тудын деч.

– Эх тый, пеш самырык улат аман, мый-ымат от пале, – койышланен вашештен чоя янлык. – Мый Рывыж улам. Мый денем келшет гын, эре темше мўшкыран лият.

Чоя янлык Маскаигын кумылжым савырен огыл, тудо умбакыже ошкылын. Ваштарешыже Мераҥ кудал лектын.

– Тый кө улат? – йодын адакат.

– Мый лўдшө Мераҥ улам. Пире деч лўдам, шына деч лўдам. Ой, тый дечетат лўдам, – пелештен Мераҥ да чашкер коклаш пурен йомын.

Маскаиге умбакыже ошкылын. Ончылныжо лопка, йыргешке кепкан, пел йолан таза папкам шекланен. Тудо шып шоген, нимом пелештен огыл. Туге гынат Маскаиге чот лўдын, шўмжө лектын вочшашла кырен, лишкырак лишемашат тоштын огыл.

– Мом лўдынат, Торешйол? Тиде понго, тудо нимо удам ыштен ок керт. А мый Шоншо улам, – кож йымач кудал лектын да чодыра илыш дене палдараш тўғалын.

Маскаиге изиш лыпланен, понго дек чакрак лишемын. Шоншо чылажымат радам дене каласкален. Тиддеч вара Торешйол Шоншо дене йолташ лийын.

**Ксения
КОРНИЛОВА.
Волжский,
Пөтъял.**

Авторын сүретше.

Аваем – аралтышем

Ава. Могай ныжыл шомак. Тудын чонжо – эре йоча пелен. Куанжылан йывырта, ойгыжым лош пайлаш полша. Мыйынат авам, Мариана Александровна, лач тыгаяк. Авам – туныктышо, эше школ директорын алмаштышыжын сомылжым ышта. Аваем ужар тусым йората. Тиде тус тудлан шошо пагытым шарныкта. Лач тыгодым эн сылне пайрем – 8 Март – лиш. Аваемым шокшын саламлем. Тый мыйын аралтышем, куанем, туныктышем улат!

Ксения БУТЕНИНА.

Морко, Эгерсола.

Синквейн

Ковай

Ныжылге, шонго.
Шьргъжеш, йывырта, шымата.
Тудо мыланем эн шерге.

Лишыл ег.

Диана СКВОРЦОВА.

Морко, Шүргыял.

Пушкыдо кумылан

Наташа авам йочасадыште воспитательлан пашам ышта. Икшыве-влак тудым пеш йоратат. Мыят моткоч пагалем. Аваем пушкыдо кумылан, шыма. Иктаж-мом йодам гын, вигак ышта. Лишыл енемлан кужу ўмырым, тазалыкым, пиалым, пашаште сенымашым тыланем.

Дарья САДОВИНА.

Советский, Ёрша.

Йолташым але ача-авам 1 гыч 5 минуте марте числам шонаш йодса. Ик минутым вучалтыза. Ынде тиде числам йўжын ойлаш йодса. Тыгай номеран картычкым шкаф гыч але полко ўмба, але вес вер гыч налза.

Фокус

Секрет: 1 гыч 5 марте числа-влакым ончычрак картонеш возыза да пөлемыштыда түрлө вере пыштыза. Кудыжо кушто кийымым шарнен кодса. Картычкым күлеш жапыште лукса.

Калыкмут

Аван шыдыже шошым вочшо лум гае: шуко возеш, да вашке шула.

Мо уто? Молан!

Айста модына

Йоча-влак мужыр дене шогалыт. Вўдышын кўштымуж деч вара нуно издерыш туп дене вашла шинчят. Йол дене шўкен, кўштымў кужытым эртышаш улыт.

Сүретым чиялтыза.

МАРТ		М.Шкетан лўмеш Марий кугыжаныш драме театр	
12	рш 16:00	ЙОРАТЫМАШЫН АКШЕ Драма /Цена любви	В. Пактыва 2 о.
16	из 18:00	ЛУЙ МОДМО ВЕР Сылымут да парвалык кас	З. Дудина 2 о.
18	сб 16:00	СПАСТИ КАМЕР-ЮНКЕРА ПУШКИНА История несостоявшегося подвига На русском языке	М. Хайфиц 2 о.
19	рш 16:00	ШИЙ ПАМПАЛЧЕ Мюзикл	З. Дудина, С. Яндурова 2 о.
21	кш 18:00	ТЕРЫШЕ Комедия	Н. Гоголь 2 о.
24	пт 16:00	ГАМЛЕТ. МАШИНА. ЦЕМЕНТ Спектакль-эпоха	В. Шекспир, Ф. Габриэль 3 о.
25	шм 16:00	ТОРЕШВАТЕ Музыкальный комедий	У. Шекспир 2 о. 2 о. 2 о.
26	сб 11:00	ВОЛШЕБНАЯ ЛАМПА АЛАДДИНА Музыкальная сказка	А. Чупин 1 о.
26	сб 16:00	СПАСТИ КАМЕР-ЮНКЕРА ПУШКИНА История несостоявшегося подвига На русском языке	М. Хайфиц 2 о.
30	из 18:00	ТУЛАР ДЕН ТУЛАЧЕ Музыкальный комедий	Н. Арбан 2 о. 1 о.

«Ямде лий» газет
Тўн редактор
Л.Н.ГРИГОРЬЕВА.
Индекс: П4696.
Тираж 1550 экз. Заказ
Формат – А-4-8.
https://vk.com/yamde_lii
<https://t.me/yamdelii>
E-mail: yamde_lii@mari-el.ru
(документ кагазлан),
yamde_lii@mail.ru
(автор-влаклан)
Сайтын адресше: ямделий.рф

УЧРЕДИТЕЛЬ:
Марий Эл Республикысе
культур, печать да
калык-влакын пашашт
шотышто министерстве.
Газетым редакцийште
погымо да версталыме,
«Марий Эл Республикысе
Правительствын типографийже» ООО-што ямде
оригинал-макет гыч савыктыме. Типографийын
адресше: 424000, Йошкар-Ола, Комсомольский урем, 112.

Газетым Кыл, информационный технологий да массовый коммуникаций сферым эскериме шотышто федеральный службын Юл кундем федеральный округысо управленийыштыже регистрироватлыме.
Номер – ПИ № ТУ52-01335,
2021 ий 29 сентябрьште пуымо.

0+ Печатьш пуымо жап – 14-00, фактически – 13-00
Авторын да редакцийын шонымышт түрлў лийын кертыт. Серыш-влак мўнгеш огыт колталт. Ак – кутырен келшыме почеш.
Редакцийын да издательын адресше: 424006, Йошкар-Ола, СССР Вооружённый Вийын 70-ше идалькыш урем, 20-шо пўрт. Тел. 8(8362) 45-22-82(факс).

«Кайык үстел»

Конкурсум иктешлена

Фотоконкурсышко ойыртемалтше ятыр паша пурен. Ўдыр-рвезе-влак шулдыран йолташыштлан могай гына кайык үстелым ямдылен огытыл?! Икте пу гыч ыштен, весе – ате гыч, кумшо – ананас гыч, нылымше – поликарбонат гыч... Кузе моторын сӱрастареныт! Сенгышым ойыраш жап толын шуын. Морко посёлко гыч **Матвей Макаров (снимкыште)** эн шуко лайкым поген. Тудым редакцийыште чапле пӱлек вуча. Шокшын саламлена!

Тумышым келыштарыза.

$\text{White flower} \times \text{Pink flower} = 26$
 $\text{Butterfly} + \text{Pink flower} = 2$
 $\text{White flower} \div \text{Pink flower} \div \text{Butterfly} = ?$

Мынар лектеш!

Мо тыгае, кӱ шинча? Уремвожышто кеча, Кум кугу чевер шинча Тӱрлӱ могырыш онча.

Юрий ЦАРЕГОРОДЦЕВ.
Советский, Ушнӱр.

Кожлаште немыр под шолеш.
Тушто.

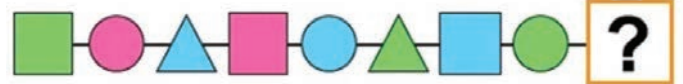
Кӱкшака вереш лум ок шич.
Калыкмут.

Шола гыч пурлашке:

1. Кенежем – чодыраште оза, телым вынемыште мала. 2. Ик ийлан кок гана ужгажым кудашеш. 3. Пӱкшым йӱратыше янлык. 4. Могай янлык тупышто имым нумалеш? 6. Кайык да... 8. Мамык мундыра пӱртыштӱ ила.

Игернетгысе сӱрет-влакым кучылтмо.

Кӱшычын ӱлыкӱ:

- 1. Телым ошо, кенежым сур.
- 2. Чодырасе тӱкан янлык. 5. Пырыс деч лӱдеш. 7. Чоя янлык.

Настя ГЕЦНУ.

Медведево, Руэм.

Мичу коважым 8 Март дене саламла: – Йӱратыме ковай, мый тыйым пайрем дене шокшым саламлем!

Коваже полша:

- Да тыланем...
- Да тыланем тамле шӱрым. Шолтет?

Имне модышым кычалза.

Тыште мынар кубик?

Мече-влакым муза.

Маскаиге-влакым шотлыза.

Конструкторым погыза.

Канде машина мынар уло?

Робот-влак кышто улыт?